

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060305

DOM
2015-09-30
Stockholm

Mål nr
F 11371-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-11-24 i mål nr F 4133-14, se bilaga

KLAGANDE

T W

SAKEN

Debitering av förrättningskostnad

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1226730

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

BAKGRUND

Efter överenskommelse mellan T W och Bergvik Skog Öst AB om fastighetsreglering för överföring av mark mellan deras fastigheter beslutade Lantmäteriet den 28 mars 2014 om fastighetsbildning. Totalt överfördes 51 ägofigurer mellan 32 skogsbruksfastigheter. Dessutom överfördes andelar i vissa bysamfälligheter. Enligt överenskommelsen och Lantmäteriets beslut ska förrättningskostnaderna betalas med hälften vardera av parterna. Förrättningen delfakturerades med totalt 45 000 kr varav T W fakturerades hälften, dvs. 22 500 kr. Därefter slutfakturerades förrättningen med totalt 103 175 kr varav T W fakturerades hälften, dvs. 51 587 kr 50 öre. T W har fakturerats sammanlagt 74 087 kr 50 öre.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T W har yrkat att det sammanlagda fakturerade beloppet ska sättas ner till minst 62 500 kr.

Lantmäteriet har motsatt sig T Ws yrkande.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

T W har anfört i huvudsak följande. Den tidsrapport som han erhållit från Lantmäteriet är svårförståelig och han uppfattar det som att han dubbeldebiterats för vissa delar. Det totala antalet timmar och summan är olika i de olika specificeringar som han erhållit från Lantmäteriet vilket gör det förvirrande. Om tidsrapporten kan läggas till grund för debiteringen är 62 500 kr ett otvistigt belopp. Han önskar ytterligare specificering av beloppen som debiterats för momenten fastighetsutredning och beredning. Vidare var yttrandet till Länsstyrelsen enligt 5 kap. 20 § fastighetsbildningslagen (1970:988) väl förberett i ansökan. Om nedlagd tid på fastigheterna A -I hade angetts mer tydligt hade han kunnat påverka ärendets handläggning med bättre underlag.

Lantmäteriet har i yttrande anfört i huvudsak följande. Det bestrids att det skett någon dubbeldebitering. Samtliga arbetsinsatser som debiterats i ärendet har varit nödvändiga för ärendets genomförande. Vare sig tidsåtgången för förrättningen i sin helhet eller för något av de enskilda momenten har varit onormalt hög. Handläggningen har skett på ett korrekt sätt och debiteringen har skett enligt gällande taxa och bestämmelser.

I ärendet har upparbetats totalt 116,5 timmar fördelat på fastighetsutredning, beredning, sakägarkontakter, protokoll, beskrivning, beräkning, kartframställning, leveranskontroll och registrering. Beträffande fastighetsutredning har behovet varit omfattande med ett stort antal ägofigurer och fastigheter. Vissa berörda fastigheter är stora och har berörts av många förrättningar tidigare. I momentet ingår även tid för utredning av rättigheter, inklusive avtalsrättigheter. Under momentet beredning ingår bl.a. beredning av olika typer av förändringar i fastighetsindelningen i handlägningsprogrammet, upprättande och utskick av handlingar, kontroll, diarietföring och scanning av inkomna handlingar, kontroll av behörighet, prövning av lämplighet enligt gällande lagstiftning. Vidare har ingått hantering av de handlingar som inkommit i ärendet och hantering av nytt yrkande. I beredning ingår även beredande av aviseringar till Fastighetsinskrivningen vilket blir betydande för 33 fastigheter. Förordnanden av avtalsrättigheter har utförts manuellt på respektive fastighet. Scanning av handlingarna har varit särskilt tidskrävande då kartbilagor till ansökan varit ovanligt ”tunga” och behövde delas upp i tolv dokument i arkivakten. Under momentet beredning har även förts förrättningslantmätarens egengranskning av förrättningen liksom underrättelser om avslut. Tid som förts på momentet sakägarkontakter är i underkant med tanke på de kontakter som förevarit och som framgår av dagboksbladet. Momenten beräkning och kartframställning avser tid för beredning av ändringar i digitala registerkartan. Det innefattar att ta bort utgående gränser och fastighetsbeteckningar liksom att lägga till nya gränser och nya fastighetsbeteckningar. Samtliga fastighetsområden bytte trakt vilket innebär ett stort antal ändringar av traktnamn. Vidare ingår i momentet att framställa förrättningskartor, 22 stycken, vilket motsvarar den största delen av tiden.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen kan inledningsvis konstatera att det fakturaunderlag som Lantmäteriet har presenterat i målet inte är helt lätt att förstå. Det skulle därför, inte minst av processekonomiska skäl, vara önskvärt att det fakturaunderlag som skickas ut är mer lättöverskådligt. Mark- och miljööverdomstolen har dock i detta fall enligt nedanstående överväganden funnit att underlaget är tillräckligt för att domstolen ska kunna göra en bedömning av skäligheten i fakturerat belopp.

Vad gäller T Ws invändning om att han har dubbeldebiterats avseende vissa poster finner Mark- och miljööverdomstolen följande. I tidrapporten är vissa poster upptagna på två ställen. Anledningen till detta är dock att Lantmäteriet, med anledning av den överenskommelse om kostnadsfördelning som T W och Bergvik Skog Öst AB har ingått, har delat upp kostnader hänförliga till både T W och Bergvik Skog Öst AB i två delar. De översta posterna på tidrapporten är hänförliga till kundnummer 50036640, T W, och resterande poster är hänförliga till kundnummer 73681, Bergvik Skog Öst AB. Hälften av kostnaderna är upptagna under T Ws kundnummer och andra hälften under Bergvik Skog Öst AB:s kundnummer. Någon dubbeldebitering har således inte skett.

T W har vidare invänt mot att antalet timmar inte stämmer överens mellan projektregistret och tidrapporten. I projektregistret är upptaget 6,5 timmar mer än i tidrapporten. Denna skillnad beror på att den sista posten i projektregistret inte är medtagen i tidrapporten. Denna sista post skiljer sig från de övriga posterna då ingen summa är upptagen under ”intäkt”. Av kolumnen ”T per” framgår vidare att åtgärden ska ha skett vecka 29 2014 (14-20 juli 2014), således efter att ärendet avslutats. Detta torde förklara varför den inte är upptagen i tidrapporten. T W har även invänt mot att den uppgivna totalsumman i projektregistret och tidrapporten inte stämmer överens. Mark- och miljööverdomstolen kan i denna del konstatera att Lantmäteriet har anfört att fakturering inte har skett för allt arbete som har utförts enligt dagboksbladet, vilket kan förklara skillnaden. Lantmäteriet har vidare fakturerat det lägre belopp som anges i projektregistret. Någon överdebitering har således inte skett.

T W har även invänt att vissa av momenten i Lantmäteriets debitering inte är närmare specificerade. Lantmäteriet har i sitt yttrande till viss del bemött hans invändning och inkommit med närmare specificeringar av vissa poster. Vidare går det att närmare ta reda på vad de olika posterna i tidrapporten och projektregistret är hänförliga till genom att läsa tidrapporten och projektregistret tillsammans med Lantmäteriets dagboksblad. Projektregistret anger tiderna per vecka (kolumnen ”T per” anger vilket år och vilken vecka en åtgärd är utförd). Detta går därmed att läsa mot Lantmäteriets dagboksblad, där datum för olika åtgärder är angivna. Genom att jämföra de olika posterna med vad som angivits i Lantmäteriets dagboksblad och i Lantmäteriets yttrande går det således att närmare utreda vad för olika utredningsåtgärder som har utförts under de olika posterna. Av utredningen i målet framgår, liksom mark- och miljödomstolen har konstaterat, att ärendet har varit mycket omfattande. Den tid som Lantmäteriet har nedlagt i ärendet är med hänsyn till detta inte oskälig. Mark- och miljödomstolens dom ska därför fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Liselotte Rågmark, tekniska rådet Cecilia Undén, hovrättsrådet Gösta Ihrfelt och tf. hovrättsassessorn Sigrid Malmström, referent.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Kristina Dreijer.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-11-24
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr F 4133-14

KLAGANDE

T W

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lantmäteriets beslut den den 4 juni 2014, faktura nr 804688406, i ärende nr W13700

SAKEN

Debitering av förrättningskostnad

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 390725

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

T W äger J och ytterligare 26 fastigheter i Orsa kommun. Bergvik Skog Öst AB äger A och ytterligare sex fastigheter i Orsa kommun. Samtliga fastigheter är skogsbruksfastigheter. T W och Bergvik Skog Öst AB har träffat en överenskommelse om fastighetsreglering för överföring av mark mellan deras fastigheter. Totalt överförs 51 ägofigurer mellan 32 skogsbruks-fastigheter. Dessutom görs en överföring av andelar i vissa bysamfälligheter. Lant-mäteriet uppger att förrättningen ger en arronderingsförbättring då många fastig-hetsgränser försvinner.

Lantmäteriet har den 28 mars 2014 meddelat fastighetsbildningsbeslut och kostnadsfördelningsbeslut att förrättningskostnaden ska delas i lika delar mellan T W och Bergvik Skog Öst AB. Den 4 juni 2014 utfärdade Lantmä-teriet en faktura om 51 587,50 kr (nr 804688406). Tidigare hade T W delfakturerats 22 500 kr. Totalt har T W fakturerats 62 750 kr, dvs. hälften av den sammanlagda förrättningskostnaden som uppgår till 148 175 kr.

YRKANDEN M.M.

T W har, som det får förstås, yrkat att fakturabeloppet i första hand ska sättas ner till noll (0) kr och i andra hand att det totala beloppet ska sättas ned till 62 750 kr.

Som skäl för sitt överklagande har han anfört i huvudsak följande. Att försöka förstå tidredovisningen är omöjligt. Han har efterfrågat en kopia på dagboken med specificerad tidsåtgång redovisad men har inte fått någon. Vid ett personligt besök på kontoret i Mora fick han den tidredovisning som han bifogat överklagan. Han tycker att det verkar som om vissa poster dubbeldebiterats. Slutfakturan som han har betalat är på 51 587 kr och han har tidigare gjort en delbetalning på 22 500 kr. Totalt har han betalat 74 087 kr. Den redovisning som finns i målet är alltså ofullständig och kan inte godkännas i sitt nuvarande skick. Om tingsrätten skulle anse att redovisningen kan ligga till grund för bedömningen ska det totala beloppet sättas ner till 62 750 kr.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har avgjort målet utan sammanträde med stöd av 16 kap. 8 § första stycket fastighetsbildningslagen (1970:988).

Mark- och miljödomstolen finner att den tidredovisning som T W har erhållit från Lantmäteriet och gett in i målet är tillräcklig för att domstolen ska kunna bedöma om den kostnad som Lantmäteriet har fakturerat är skälig.

Avgifterna för lantmäteriförrättningar är författningsstyrda och Lantmäteriet ska debitera förrättningskostnader efter principen om full kostnadstäckning. Eftersom inget avtal har träffats om fast pris för förrättningen ska avgiften enligt 4 § förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar beräknas efter den tid som har behövts för handläggningen av förrättningen.

Mark- och miljödomstolen finner inte skäl att ifrågasätta att Lantmäteriet har lagt ner den tid som redovisats. Förrättningen har berört 51 ägofigurer och 32 skogsbruksfastigheter. Vidare har överförts andelar i vissa bysamfälligheter inom Kallholens, Torsmo och Åberga skifteslag. Förrättningen har underställts Länsstyrelsen för prövning. Med hänsyn till förrättningens karaktär och omfattning bedömer domstolen att de vidtagna åtgärderna varit skäliga. Vad T W anfört föran-leder inte någon annan bedömning. Inte heller i övrigt har det framkommit skäl att sätta ned det fakturerade beloppet. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 1](#) (DV 427)

Överklagande senast den 15 december 2014. Prövningstillstånd krävs.

Linda Mossberg Karlström

Björn Hedlund

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Linda Mossberg Karlström, ordförande, och tekniska rådet Björn Hedlund.